

چک لیست آزمایشگاههای تشخیص سل (مستقیم و کشت)

بخش پذیرش و نمونه گیری			بله	خیر
1	آیا متصدی پذیرش اطلاعات اولیه را در مورد راهنمایی بیماران جهت نمونه برداری صحیح داراست ؟			
2	آیا دستورالعمل کتبی برای آگاهی بیماران جهت روش نمونه برداری وجود دارد ؟			
3	آیا فضای جداگانه و مناسب به پذیرش اختصاص یافته است ؟			
4	آیا نمونه گیری خلط به روش استاندارد انجام می گیرد ؟ (نمونه های 1و3 در فضای آزاد و نمونه دوم در منزل) *			
5	آیا ظرف نمونه گیری خلط مناسب است ؟ (ظرف در پیچ دار شفاف) *			
6	آیا در صورت عدم انجام آزمایش در محل از سیستم زنجیره ی سرد جهت ارسال نمونه ها استفاده می شود ؟			
7	آیا مشخصات کامل بیمار روی بدنه ظرف نمونه گیری ثبت می شود؟ (عدم ثبت مشخصات روی درب بررسی شود)			
8	آیا نمونه ها تا قبل از انجام آزمایش در یخچال نگهداری می شود؟			
9	آیا فاصله ی زمانی مناسب انجام آزمایش رعایت می شود ؟			
10	آیا نور و هوای محل پذیرش مناسب است ؟			
11	آیا محل قراردادن نمونه های خلط در محل آزمایشگاه مناسب است؟			
بخش تشخیص :			بله	خیر
مواد، وسایل و تجهیزات				
12	ترازوی حساس			
13	اتوکلاو			
14	شعله گاز (چراغ شالمویی) (برنر)			
15	یخچال			
16	انکوباتور با حجم مناسب			
17	چراغ UV سیار			
18	هود بیولوژیک با فیلتر هپا (برای آزمایشگاه کشت دو دستگاه)			
19	ورتکس لوله			
20	شیکر مغناطیسی با مگنت 5 سانتی			
21	آب مقطر گیری			
22	مداد الماس			
23	آنس میکروشناسی			
24	سینی کار (داخل هود)			
25	دماسنج			
26	ذره بین دستی			
27	فویل آلومینیوم			
28	ماسک یکبار مصرف			
29	ساعت آزمایشگاهی			
30	جعبه نگهداری لام			
31	نوار یا دستگاه pH متر			
32	کتاب مبانی تشخیص آزمایشگاهی سل – جلد اول و جلد دوم			
33	چسب اتوکلاو (نوار TST)			

34	ماسک فیلتردار (N 95)		
35	عینک محافظ		
36	اسید سولفوریک		
37	اسید اگزالیک		
38	فنل صنعتی جهت ضد عفونی موارد آلوده		
39	هیپوکلریت 5٪ یا سایر محلولهای مجاز جهت ضد عفونی سطوح		
مکان انجام آزمایش			
40	آیا محل انجام آزمایش تهویه مناسب دارد؟ (تهویه با قدرت مکش متوسط) *	بله	خیر
41	آیا محل انجام آزمایش پنجره مناسب دارد؟		
42	آیا محل انجام آزمایش نور مناسب دارد؟ *		
43	آیا دیوارها و کف محل انجام آزمایش قابل شستشو است؟		
44	آیا محل مناسبی برای شستشو و ضد عفونی دستها وجود دارد؟		
45	آیا محل انجام آزمایش از کابینت بندی (زمینی و دیواری) مناسبی برخوردار است؟ **		
46	آیا اتاق تهیه محیط کشت، اتاق آزمایش مستقیم و کشت و اتاق شستشوداز هم هستند؟ *		
47	آیا خروجی تهویه آزمایشگاه در محل مناسبی است؟		
روش کار			
آزمایش مستقیم			
48	آیا دفتر ثبت نام بیماران و نتایج دقیقاً تکمیل می شود؟ **	بله	خیر
49	آیا دستور تهیه رنگ، انجام آزمایش و ... (SOP) در آزمایشگاه ثبت شده و موجود است؟		
50	آیا از لام مناسب (نو یا ضخامت کافی و بدون موج) استفاده می شود؟		
51	آیا مشخصات روی نمونه با فرم ارسال تطبیق دارد؟		
52	آیا رنگها در آزمایشگاه تهیه میشود؟ (عدم استفاده از رنگهای آماده بررسی شود). *		
53	آیا تاریخ ساخت رنگها روی آنها ثبت شده است؟ *		
54	آیا ضخامت و اندازه اسمیر تهیه شده مناسب است؟ * * *		
55	آیا از اپلیکاتور چوبی شکسته جهت تهیه اسمیر استفاده می شود؟		
56	آیا درب ظرف حاوی نمونه پس از تهیه اسمیر مجدداً بسته و در ردیف خود تا پایان مراحل آزمایش قرار می گیرد؟		
57	آیا لامهای بررسی شده به صورت جداگانه (مثبت و منفی) تا یکسال نگهداری می شود؟ *		
58	آیا زمانهای مراحل رنگ آمیزی بدرستی رعایت می شود؟ * *		
59	آیا هنگام حرارت دادن به خشک شدن یا جوشیدن فوشین توجه می شود؟ *		
60	آیا رنگ آمیزی لام مطلوب و پشت لام پس از رنگ آمیزی با الکل پاک می شود؟ * *		
61	آیا میکروسکوپ مورد استفاده سالم است؟		
62	آیا تعداد فیلدهای مورد بررسی کافیت؟ (چند فیلد بررسی می شود؟ * *		
63	آیا گزارش دهی طبق جدول گزارش نتایج بررسی میکروسکوپی وبا گریذینگ انجام می شود؟ * *		
64	آیا اسمیر از قسمت های چرکی و مخاطی نمونه تهیه می شود؟ *		
65	آیا عدسی میکروسکوپ پس از دیدن هر لام مثبت با دستمال مناسب (لنز پاک کن) تمیز می شود؟		
66	آیا لام نمونه های بیماران تا یک سال نگه داری میشود؟		
67	آیا میکروسکوپ پس از پایان کار با کاور مناسب پوشانده می شود؟		
هضم و آلوده زدایی			
		بله	خیر

68	آیا مراحل آلوده زدایی و هضم طبق روش پتروف (نسبت و زمان مجاورت نمونه با سود) انجام می گیرد؟ * *		
69	آیا زمان 15 دقیقه و 3000g در دقیقه سانتریفوژ رعایت می شود؟		
70	آیا خنثی سازی توسط اسیدکلریدریک 7% و سود 4% در حضور فنل رد یا فنل فتالین انجام می گیرد؟*		
71	آیا تمام مراحل آلوده زدایی و هضم زیر هود و در جلوی شعله انجام می شود؟		
محیط سازی			
72	آیا از تخم مرغ تازه و سالم و حتی الامکان یخچال نرفته (کمتر از 7 روز) جهت تهیه محیط استفاده می شود؟	بله	خیر
73	آیا سایر مواد پایه تهیه محیط کشت از مارک های معتبر تهیه می شود؟		
74	آیا شرایط استریل (هود لامین ایر، ظروف استریل، استریل کردن تخم مرغ و ...) رعایت می شود؟		
75	آیا 5% محیط کشت های ساخته شده جهت بررسی آلودگی میکروبی و قارچی 48 ساعت اتوگذاری می شود؟*		
76	آیا تاریخ تهیه محیط کشت در دفتر مخصوص ثبت می گردد؟		
77	آیا pH محیط دقیقاً اندازه گیری و در دفتر مخصوص کنترل کیفی ثبت می گردد؟*		
کشت			
78	آیا برای ارسال مایعات بدن به آزمایشگاه شرایط استاندارد رعایت می شود؟ (نمونه ها با درپوش پنبه ای دریافت نشود و برای جلوگیری از انعقاد نمونه هپارین اضافه گردد)		
79	آیا مقدار نمونه خنثی شده (حداقل 2/0 میلی لیتر) جهت تلقیح به محیط کشت کافیتست؟		
80	آیا پس از انجام کشت درب محیط های کشت جهت تبخیر مایع و هواگیری شل گردیده و پس از 72 ساعت درب محیط ها بطور کامل بسته می شود؟*		
81	آیا در طول هفته اول پس از کشت نمونه ها، محیط ها از نظر مایکوباکتریهای تند رشد کنترل می شود؟*		
82	آیا به محض ظهور کلنی اسمیر تهیه و رنگ آمیزی اسیدفاست انجام می شود؟*		
83	آیا کلنی های ایجاد شده از نظر مورفولوژی بررسی می شوند؟* *		
84	آیا محیط های کشت بطور هفتگی از نظر رشد کلنی بررسی می شوند؟*		
85	آیا مسئول انجام آزمایش با نحوه تعیین گونه مایکوباکتریوم آشناست؟		
86	آیا درب محیطهایکشت مناسب است؟ *		
آموزش			
87	آیا کارکنان آزمایشگاه در زمینه کنترل کیفی وموضوع های مربوطه آموزش دیده اند؟*		
88	آیا در طول سال گذشته کارگاه آموزشی جهت کارکنان آزمایشگاه برگزار شده است؟*		
89	آیا بخش از پرسنل ثابت متبخر برخوردار است؟* * *		
حفاظت، ایمنی و بهداشت آزمایشگاه			
90	آیا نظافت و بهداشت فضای آزمایشگاه در حد مطلوب می باشد؟* *		
91	آیا سیستم اطفاءحریق در آزمایشگاه وجود دارد و شارژ آن تاریخ معتبر دارد؟		
92	آیا صابون مایع در دستشویی ها وجود دارد؟		
93	آیا دفع زباله به صورت مناسب و بهداشتی (اتوکلاو نمونه ها، کیسه زباله ضخیم،سطل درب دار و ...) صورت می گیرد؟ *		
94	آیا سطوح در صورت آلودگی اتفاقی به شعاع یک متر با ماده ضدعفونی به مدت 30 دقیقه استریل می شود؟		
95	آیا محیط آزمایشگاه با محلول هیپوکلریت 5% ضدعفونی می شود؟		
96	آیا از چراغ UV سیار و هود جهت استریلیزاسیون فضای آزمایشگاه استفاده می شود؟		
97	آیا زمان کارکرد لامپ UV هود و سیار ثبت می گردد؟ *		
98	آیا لامپ UV هود و سیار در زمان مناسب تعویض می گردد؟*		
99	آیا زمان کارکرد فیلتر هپای هود ثبت می گردد؟		

100	آیا فیلترهای هود به موقع تعویض و کارایی هود کنترل می گردد؟ *		
101	آیا سانتریفوژ زیر هود انجام می شود؟ *		
102	آیا شیکر لوله زیر هود قرار دارد؟ *		
103	آیا محل استقرار اتوکلاو مناسب است؟		
104	آیا کارایی اتوکلاو کنترل می شود؟ (نوار TST و سایر تستهای مربوطه)		
105	آیا نکات ایمنی مربوط به ضد عفونی هود رعایت می شود؟ (مطابق دستورالعمل)		
106	آیا نکات ایمنی مربوط به ضد عفونی سانتریفوژ رعایت می شود؟ (مطابق دستورالعمل) *		
107	آیا میز کار و میکروسکوپ روزانه با مواد ضد عفونی کننده مؤثر ضد عفونی می شود؟		
108	آیا پرسنل در حین کار از وسایل ایمنی مناسب (گان، دستکش، عینک و ...) استفاده می کنند؟ *		
109	آیا کارکنان شاغل در آزمایشگاه سل مورد معاینات پزشکی سالانه قرار می گیرند؟ *		
110	آیا لامپ UV بطور هفتگی با الکل 70 درجه تمیز می شود؟ *		
111	آیا سینک رنگ آمیزی تنها مختص همین کار است؟		
112	آیا برای خوردن و آشامیدن محلی جداگانه وجود دارد؟		
کنترل کیفی			
	بله	خیر	
113	آیا کل لامپهای بیمارستان تحت درمان جهت بازبینی ارسال می شود؟ *		
114	آیا 10% لامپهای منفی و کل لامپهای مثبت جهت بازبینی ارسال می شود؟ *		
115	آیا تعداد و نحوه ارسال لام های ارسالی در دفاتر مخصوص ثبت و پس خوراند داده می شود؟ *		
116	آیا تهیه رنگها با توجه به نیاز به صورت تازه و مناسب تهیه می شود؟ (یک ماهه)		
117	آیا کنترل مثبت و منفی رنگها در هر سری ساخت انجام و ثبت می شود؟ *		
118	آیا مواد مصرفی موجود در آزمایشگاه دارای تاریخ اعتبار است؟		
119	آیا رنگها در ظروف تیره نگهداری می شود؟		
120	آیا جهت نمونه های نامناسب (نمونه کم، آب دهان و ...) پس خوراند داده می شود؟ *		
121	آیا دفتر یا پوشه مخصوص جهت ثبت نتایج کنترل کیفی محیط های کشت وجود دارد؟ *		
122	آیا میزان آلودگی محیط های کشت در محدوده 2-5 درصد می باشد؟ *		
123	آیا محیط های کشتی که تغییر رنگ داده و یا داخل آن حباب تشکیل شده، دور ریخته می شود؟		
124	آیا دامای انکوباتور با دماسنج معتبر کنترل میشود؟		
125	آیا دامای یخچال با دماسنج معتبر کنترل می شود؟ (چارت کنترل دما رسم شده است)		
126	آیا آمار آزمایشگاه بدرستی وبموقع ارسال میشود؟ *		
	آیا مسئولین بهداشتی شهرستان همکاری لازم جهت رفع نیازهای مربوطه را دارند؟		